

Územný plán obce Vyšný Žipov-Zmeny a doplnky č.1 prerokovaný
a schválený Obecným zastupiteľstvom vo Vyšnom Žipove
uznesením č..... zo dňa

Starosta obce: Mgr. Miroslav Ondič

VYŠNÝ ŽIPOV

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE – NÁVRH

ZMENY A DOPLNKY č.1

SPRIEVODNÁ SPRÁVA

ING. ACRH. JOZEF LOS-CHOVANEK, ING. ARCH. JOZEF BEDNÁR
máj 2026

OBSAH:

SPRIEVODNÁ SPRÁVA PRE ZMENY A DOPLNKY Č.1 ÚPN OBCE VYŠNÝ ŽIPOV

- 1. DÔVODY OBSTARANIA ZMIEN A DOPLNKOV Č.1 ÚPN**
- 2. ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI A SPRACOVATEĽOVI**
- 3. VYHODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEJ ÚPD**
- 4. NÁVRH ZMIEN A DOPLNKOV Č.1 ÚPN**
- 5. ZHODNOTENIE SÚLADU RIEŠENIA ZMIEN A DOPLNKOV Č.1 ÚPN SO SCHVÁLENÝM ZADANÍM**
- 6. ÚPD A PODKLADY POUŽITÉ PRI RIEŠENÍ ZMIEN A DOPLNKOV Č.1 ÚPN**

ZMENY A DOPLNKY V SPRIEVODNEJ SPRÁVE PLATNÉHO ÚPN OBCE VYŠNÝ ŽIPOV

A.2 NÁVRH RIEŠENIA ÚZEMNÉHO PLÁNU

A.2.2 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU

A.2.2.1 ZÁVÄZNÉ ČASTI SCHVÁLENÉHO ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU VO VZŤAHU K RIEŠENÉMU ÚZEMIU

A.2.3 DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY

A.2.3.1 DEMOGRAFIA

A.2.3.3 BYTOVÝ FOND

A.2.7 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, REKREÁCIE A VÝROBY

A.2.7.1 BÝVANIE

A.2.7.2 OBČIANSKE VYBAVENIE

A.2.7.2.5 Obchody, stravovanie a ubytovacie zariadenia

A.2.7.5 VÝROBA

A.2.7.5.3 Vymiestňovanie škodlivých prevádzok výroby a stanovenie ochranných pásiem

A.2.8 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA

A.2.9 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

A.2.11 NÁVRH OCHRANY PRÍRODY, TVORBA KRAJINY, PRVKY ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY A EKOSTABILIZAČNÉ OPATRENIA

A.2.12 NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

A.2.12.1 DOPRAVA

A.2.12.1.1 Koncepcia dopravy v sídle

A.2.12.1.4 Ochranné a hlukové pásma dopravy

A.2.12.2 VODNÉ HOSPODÁRSTVO

A.2.12.2.6 Ochranné pásma verejných vodovodov a kanalizácií

A.2.13 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

A.2.13.2 ZLOŽKY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

A.2.16 VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEHO A LESNÉHO PÔDNEHO FONDU NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY

2.18 NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

A.2.18.1 ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA A FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA PRE FUNKČNÉ A PRIESTOROVO HOMOGÉNNE JEDNOTKY

A.2.18.3 ZÁSADY A REGULATÍVY FUNKCIE BÝVANIA

A.2.18.9 ZÁSADY A REGULATÍVY FUNKCIE DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA

A.2.18.10 ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNO-HISTORICKÝCH HODNÔT, OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV, OCHRANY KRAJINY A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY

A.2.18.12 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

A.2.18.13 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

A.2.18.17 SCHÉMA ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

SPRIEVODNÁ SPRÁVA PRE ZMENY A DOPLNKY Č.1 ÚPN OBCE VYŠNÝ ŽIPOV

1. DÔVODY OBSTARANIA ZMIEN A DOPLNKOV Č.2 ÚPN

Hlavným dôvodom obstarania navrhovaných Zmien a doplnkov č.1 ÚPN Vyšný Žipov je požiadavka obce Vyšný Žipov na zapracovanie evidovaných a pripravovaných zámerov do územného plánu obce v súlade uznesením Obecného zastupiteľstva obce Vyšný Žipov č.52/2025 zo dňa 17. 10. 2025.

2. ÚDAJE O OBSTARÁVATEĽOVI A SPRACOVATEĽOVI

- Obstarávateľom riešených Zmien a doplnkov č.1 ÚPN je obec Vyšný Žipov.
- Odborne spôsobilou osobou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie v procese spracovania Zmien a doplnkov č.1 ÚPN obce Vyšný Žipov je Ing. Iveta Sabaková reg. č. 405.
- Spracovateľmi Zmien a doplnkov ÚPN č.1 Vyšný Žipov sú autorizovaní architekti Ing. arch. Jozef Los-Chovanec reg. č. v SKA 0575AA a Ing. arch. Jozef Bednár reg. č.v SKA 1598AA.

3. VYHODNOTENIE PREDCHÁDZAJÚCEJ ÚPD

- Pre riešenie Zmien a doplnkov č.1 ÚPN obce Vyšný Žipov je východiskovou dokumentáciou schválený územný plán obce Vyšný Žipov.
- Návrh územného plánu obce Vyšný Žipov bol spracovaný v apríli 2017 a schválený uznesením obecného zastupiteľstva obce Vyšný Žipov č. 6/2017 zo dňa 30.06.2017.

4. NÁVRH ZMIEN A DOPLNKOV Č.1 ÚPN

Navrhované riešenie ZaDč.1 ÚPN obce Vyšný Žipov nezasahuje do navrhovanej koncepcie priestorového usporiadania a funkčného využitia územia obce, ktorá je určená vo schválenom ÚPN obce Vyšný Žipov.

Navrhované riešenie ZaDč.1 ÚPN obce Vyšný Žipov rešpektuje a nemení navrhovanú koncepciu riešenia dopravnej a technickej infraštruktúry určenú vo schválenom ÚPN obce Vyšný Žipov, na ktorú koncepčne nadväzuje.

Zmeny a doplnky č.1 ÚPN obce Vyšný Žipov

Zmena Z1/1

Lokalita zmeny Z1/1:

- Lokalita Z1/1 je umiestnená na okraji severnej časti zastavaného územia obce Vyšný Žipov.

Riešenie zmeny Z1/1:

- Zrušenie ochranného pásma miestneho cintorína v obci Vyšný Žipov.

Zmena Z1/2

Lokalita zmeny Z1/2:

- Lokalita Z1/2 je umiestnená na severovýchodnom okraji zastavaného územia obce Vyšný Žipov na susediacich a blízkych plochách okolo areálu Hospodárskeho dvora poľnohospodárskeho družstva.

Riešenie zmeny Z1/2:

- **Zmena ochranného pásma poľnohospodárskeho dvora živočíšnej výroby na 90 m od objektov pre zvieratá.**

Zmena Z1/3a

Lokalita zmeny Z1/3a:

- Lokalita Z1/3a je umiestnená na severovýchodnom okraji obce Vyšný Žipov v blízkosti areálu Hospodárskeho dvora poľnohospodárskeho družstva severným smerom, v území s pôvodne vymedzeným ochranným pásmom Hospodárskeho dvora PD a ochranným pásmom cintorína. Zmena Z1/3a sa navrhuje na parcelách KNC č.38, 39/1, 42/1, 45/1, 45/2, 45/3 z dôvodu evidovaného zámeru majiteľov pozemkov na výstavbu rodinných domov so začlenením navrhovaných plôch rodinných domov do zastavaného územia obce.

Riešenie zmeny Z1/3a:

- **Zmena plôch obytnej zelene pri rodinných domoch /stav/ a zmena plôch sadov a záhrad /stav/ na navrhované plochy rodinných domov a navrhovaná zmena hranice zastavného územia obce.**

Zmena Z1/3b

Lokalita zmeny Z1/3b:

- Lokalita Z1/3b je umiestnená na východnom okraji zastavaného územia obce Vyšný Žipov v blízkosti areálu Hospodárskeho dvora poľnohospodárskeho družstva južným smerom, v území s pôvodne vymedzeným ochranným pásmom Hospodárskeho dvora PD. Zmena Z1/3b sa navrhuje na parcelách KNC č.84/1, 86/6 a 86/7 z dôvodu evidovaného zámeru majiteľov pozemkov na výstavbu rodinných domov.

Riešenie zmeny Z1/3b:

- **Zmena plôch obytnej zelene pri rodinných domoch /stav/ na navrhované plochy rodinných domov.**

Zmena Z1/4

Lokalita zmeny Z1/4:

- Lokalita Z1/4 je umiestnená v južnej časti centra obce /v zastavanom území/ na funkčnej ploche s existujúcim objektom „Potraviny a rozličný tovar COOP Jednota /IČ-11/“. Zmena Z1/4 sa navrhuje na parcelách KNC č.413, 414, 415 z dôvodu s pripravovaného zámeru na vybudovanie nových bytov prestavbou budovy COOP Jednota s využitím strešnej nadstavby.

Riešenie zmeny Z2/4:

- **Zmena vymedzenej plochy občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry /stav/ na navrhovanú polyfunkčnú /funkčne zmiešanú/ plochu pre bývanie v BD a občiansku vybavenosť.**

Zmena Z1/5

Lokalita zmeny Z1/5:

- Lokalita Z1/5 je umiestnená na západnom okraji obce Vyšný Žipov vedľa cesty III. triedy 3608 pri vstupe do obce z hlavnej dopravnej prístupovej cesty 1/18 Vranov n.T. - Prešov. Zmena Z1/5 sa navrhuje na kontaktnej strane parcely KNE č. 895/365, ktorá je časťou parcely KNC č. 881/1 z dôvodu vytvorenia trasy pre vybudovanie spevneného pešieho chodníka vedľa cesty III. triedy od autobusovej zastávky na ceste I/18 do centra obce ako verejnoprospešnej stavby v súlade s pripraveným investičným zámerom obce.

Riešenie zmeny Z1/5:

- **Zmena plochy ornej pôdy na pešie plochy a komunikácie a zrušenie hranice ochranného pásma v zastavanom území obce v súlade so zákonom č.135/1961 Z.z. „o pozemných komunikáciách“.**

5. ZHODNOTENIE SÚLADU RIEŠENIA ZMIEN A DOPLNKOV Č.1 ÚPN SO SCHVÁLENÝM ZADANÍM

Navrhované riešenie Zmien a doplnkov č.1 ÚPN obce Vyšný Žipov je v súlade so Zadaním územného plánu obce Vyšný Žipov č. 2/2016 zo dňa 24. 02. 2016.

6. ÚPD A PODKLADY POUŽITÉ PRI RIEŠENÍ ZMIEN A DOPLNKOV Č.1 ÚPN

- Návrh územného plánu obce Vyšný Žipov, spracovaný v apríli 2017, hlavní riešitelia Ing. arch. Jozef Los-Chovanec a Ing. arch. Jozef Bednár;
- ÚPN Prešovského samosprávneho kraja v znení neskorších zmien;
- RÚSES okresu Vranov nad Topľou;
- Polohopis katastrálneho územia obce v digitálnej forme aktualizovaný podľa stavu KN a doplnený o údaje zistené na základe prieskumov v teréne.

Údaje obsiahnuté v uvedených podkladoch sú aktuálne pre použitie pri vypracovaní Zmien a doplnkov č.1 ÚPN obce Vyšný Žipov.

ZMENY A DOPLNKY V SPRIEVODNEJ SPRÁVE PLATNÉHO ÚPN OBCE VYŠNÝ ŽIPOV

Vysvetlivky:

- text, ktorý sa nemení = pôvodné písmo.
- text, ktorý sa vypúšťa = ~~preškrtnuté písmo~~
- text, ktorý sa dopĺňa = *šikmé tučné písmo*

Poznámka: uvedené formy písma sú použité v celom texte Sprievodnej správy ZaDč.1 ÚPN mimo kapitoly so Závaznou časťou ÚPN PSK, ktorá je aktualizovaná prevzatým textom.

A.2 NÁVRH RIEŠENIA ÚZEMNÉHO PLÁNU

A.2.2 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU

A.2.2.1 ZÁVÄZNÉ ČASTI SCHVÁLENÉHO ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU VO VZŤAHU K RIEŠENÉMU ÚZEMIU

Celý pôvodný text kapitoly sa ruší a nahrádza novým textom:

Riešenie ÚPN obce Vyšný Žipov rešpektuje záväzné časti Územného plánu Prešovského samosprávneho kraja schválené Zastupiteľstvom PSK Uznesením č.268/2019, č.269/2019 zo dňa 26.8.2019 a VZN PSK č.77/2019, ktorým sa vydala Závazná časť ÚPN PSK s účinnosťou od 6.10.2019.

I. Záväzné regulatívy územného rozvoja Prešovského samosprávneho kraja

1. Zásady a regulatívy štruktúry osídlenia, priestorového usporiadania osídlenia a zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja urbanizácie

1.1. V oblasti medzinárodných, celoštátnych a nadregionálnych vzťahov

1.1.7. Podporovať vytváranie nadnárodnej siete spolupráce medzi jednotlivými mestami, regiónmi a ostatnými aktérmi územného rozvoja v Prešovskom kraji a okolitých štátoch, s využitím väzieb jednotlivých sídiel a sídelných systémov v euroregiónoch a ďalších oblastiach cezhraničnej spolupráce, v súlade s dohodami a zmluvami regionálneho charakteru vo väzbe na medzivládne dohody.

1.2. V oblasti regionálnych vzťahov

1.2.1. Rozvoj Prešovského samosprávneho kraja vytvárať polycentricky vo väzbe na rozvojové osi, centrá a ťažiská osídlenia v záujme tvorby vyváženej hierarchizovanej sídelnej štruktúry.

1.2.4. Podporovať ťažiská osídlenia podľa KURS:

1.2.4.2. Druhej úrovne:

1.2.4.2.1. Michalovsko – vranovsko – humenské.

1.2.5. Podporovať rozvojové osi podľa KURS:

1.2.5.2. Druhého stupňa:

1.2.5.2.2. Prešovsko–michalovskú rozvojovú os:

Prešov – Hanušovce nad Topľou – Vranov nad Topľou – hranica PSK/KSK – Strážske – hranica PSK/KSK – Humenné.

- 1.2.7. Sídlnú štruktúru kraja formovať ako kompaktný, vzájomne previazaný hierarchický systém osídlenia rešpektujúci prírodné, krajinné a historické danosti územia a rozvojové plochy umiestňovať predovšetkým v nadväznosti na zastavané územia.
- 1.2.8. Podporovať vzťah urbánnych a rurálnych území predovšetkým v územiach intenzívnej urbanizácie založenom na integrácii funkčných vzťahov mesta a vidieka.
- 1.2.9. Vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centráм podporou verejného dopravného a technického vybavenia.
- 1.2.10. V záujme vytvorenia charakteristického architektonického výrazu, predovšetkým rekreačných území, pri realizácii stavieb zohľadňovať regionálnu znakovosť s využitím dostupných prírodných materiálov.
- 1.2.13. Rešpektovať podmienky vyplývajúce zo záujmov obrany štátu v okresoch Bardejov, Humenné, Kežmarok, Levoča, Medzilaborce, Poprad, Prešov, Sabinov, Snina, Stará Ľubovňa, Stropkov, Svidník a Vranov nad Topľou.
- 1.2.17. V oblasti civilnej ochrany obyvateľstva vytvárať územnotechnické podmienky pre zariadenia na ukrývanie obyvateľstva v prípade ohrozenia.
- 1.2.18. Rešpektovať územnotechnické požiadavky na požiaru ochranu obyvateľstva.
- 1.3. V oblasti štruktúry osídlenia**
- 1.3.1. Podporovať sídelný rozvoj vychádzajúci z princípov trvalo udržateľného rozvoja, zabezpečujúceho využitie územia aj pre nasledujúce generácie bez obmedzenia schopnosti budúcich generácií uspokojovať vlastné potreby.
- 1.3.2. Rešpektovať pri rozvoji osídlenia prírodné zdroje, poľnohospodársku pôdu, podzemné a povrchové zásoby pitnej vody, ako najvýznamnejšie determinanty rozvoja územia.
- 1.3.3. Územný a priestorový rozvoj orientovať prednostne na intenzifikáciu zastavaných území, na zvyšovanie kvality a komplexity urbánnych prostredí.
- 1.3.4. Prehodnotiť v procese aktualizácii ÚPN obcí navrhované nové rozvojové plochy a zároveň minimalizovať navrhovanie nových území urbanizácie.
- 1.3.5. Nerozvíjať osídlenie na územiach environmentálnych záťaží alebo v ich blízkosti.

2. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja hospodárstva

2.1. V oblasti hospodárstva

- 2.1.1. Podporovať rozvoj existujúcich a navrhovaných priemyselných parkov.
- 2.1.4. Obmedzovať vhodným urbanistickým riešením možný negatívny dopad priemyselnej a stavebnej produkcie na životné prostredie a na prírodnú krajinu.
- 2.1.5. Vytvárať podmienky kompaktného rozvoja obcí primárnym využívaním voľných, nezastavaných územných častí zastavaného územia obcí. Pri umiestňovaní investícií prioritne využívať revitalizované opustené hospodársky využívané územia (tzv. hnedé plochy – brownfield).

2.2. V oblasti poľnohospodárstva, lesného hospodárstva a rybného hospodárstva

- 2.2.1. Podporovať alternatívne poľnohospodárstvo a prírode blízke obhospodarovanie lesov v chránených územiach, v pásmach hygienickej ochrany a v územiach začlenených do územného systému ekologickej stability.
- 2.2.2. Minimalizovať pri územnom rozvoji možné zábery poľnohospodárskej a lesnej pôdy. Navrhovať funkčné využitie územia tak, aby čo najmenej narúšalo organizáciu poľnohospodárskej pôdy, jej využitie, aby navrhované riešenie bolo z hľadiska ochrany poľnohospodárskej pôdy najvhodnejšie.
- 2.2.3. Zohľadňovať pri územnom rozvoji výraznú ekologickú a environmentálnu funkciu, ktorú poľnohospodárska a lesná pôda popri produkčnej funkcii plní.
- 2.2.5. Vo všetkých vyhlásených osobitne chránených územiach s tretím a štvrtým stupňom ochrany prírody a krajiny a v územiach vymedzených biocentier, ktoré sú v kategóriách ochranné lesy, lesy osobitného určenia mimo časti lesov pod vplyvom imisií zaradených do pásiem ohrozenia, rešpektovať ako jednu z hlavných funkcií ekologickú a vodozadržnú funkciu lesov s minimálnym drevoprodukčným významom.
- 2.2.6. Podporovať územný rozvoj siete chovných a lovných rybníkov na hospodárske využitie a súčasne aj pre rôzne formy rekreačného rybolovu.

2.3. V oblasti ťažby

- 2.3.1. Zabezpečiť ochranu nerastných surovín rešpektovaním výhradných ložísk, chránených ložiskových území, ložísk nevyhradených nerastov, ako aj dobývacích území, pri zohľadnení nárastu významu iných spôsobov využívania územia.
- 2.3.2. Podporovať sanáciu a rekultiváciu opustených ťažobní a lomov, revitalizovať dobývacie priestory s cieľom ich krajinárskeho zakomponovania do okolitého prírodného územia, s funkciou krajiny slúžiacej ako náučné lokality a rešpektovať prirodzenú sukcesiu týchto území. V osobitne chránených územiach ochrany prírody a krajiny postupne utlmiť a ukončiť povrchovú ťažbu nerastných surovín.
- 2.3.3. Zosúladňovať požiadavky na využívanie ložísk nerastných surovín pre potreby rozvoja hospodárstva so záujmami ochrany prírody.
- 2.3.4. Usmerňovať ťažbu štrkopieskov a s ňou súvisiacu dopravnú a technickú infraštruktúru, v súlade s ochranou pôdneho genofondu a životného prostredia a s vodohospodárskymi záujmami a záujmami obcí.

3. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja občianskej vybavenosti a sociálnej infraštruktúry

3.1. V oblasti školstva

- 3.1.1. Podporovať a optimalizovať rovnomerný rozvoj siete škôl, vzdelávacích, školiacich a preškoľovacích zariadení v závislosti na vývoji rastu/poklesu obyvateľstva v území obcí s intenzívnou urbanizáciou.

3.2. V oblasti zdravotníctva

- 3.2.1. Rozvíjať rovnomerne na území kraja zdravotnú starostlivosť vo všetkých formách jej poskytovania.
- 3.2.2. Vytvárať podmienky pre rovnocennú dostupnosť nemocničných zariadení a zdravotníckych služieb pre obyvateľov jednotlivých oblastí kraja.
- 3.2.3. Vytvárať územno–technické predpoklady pre rozvoj domácej ošetrovateľskej starostlivosti, domovov ošetrovateľskej starostlivosti, geriatrických centier, stacionárov a zariadení liečebnej starostlivosti v priemete celého územia kraja a dopĺňať ich kapacity podľa aktuálnych potrieb.
- 3.2.4. Podporovať rozvoj liečební pre dlhodobo chorých v priemete celého územia kraja, ako aj ďalších odborných liečebných ústavov podľa aktuálnych potrieb.
- 3.2.5. Vytvárať podmienky pre zvyšovanie vzdelanostnej úrovne marginalizovaných skupín obyvateľstva v zdravotníckej oblasti.

3.3. V oblasti sociálnych vecí

- 3.3.1. Modernizovať sociálnu infraštruktúru v existujúcich zariadeniach sociálnych služieb.
- 3.3.2. Vybudovať rovnomernú sieť zariadení sociálnych služieb a terénnych služieb a vytvoriť sieť dostupnú všetkým občanom v sociálnej a hmotnej núdzi v závislosti na vývoji počtu obyvateľstva v území.
- 3.3.3. Vytvárať územno–technické podmienky pre nové, nedostatkové či absentujúce druhy sociálnych služieb vhodnou lokalizáciou na území kraja a zamerať pozornosť na také sociálne služby, ktorých cieľom je najmä podpora zotrvania klientov v prirodzenom sociálnom prostredí.
- 3.3.4. Zohľadniť nárast podielu obyvateľov v poproduktívnom veku v súvislosti s predpokladaným demografickým vývojom a zabezpečiť vo vhodných lokalitách primerané podmienky pre zariadenia poskytujúce pobytovú sociálnu službu (pre seniorov, pre občanov so zdravotným postihnutím).

3.4. V oblasti duševnej a telesnej kultúry

- 3.4.1. Podporovať rozvoj zariadení kultúry v súlade s polycentrickým systémom osídlenia.
- 3.4.2. Rekonštruovať, modernizovať a obnovovať kultúrne objekty, vytvárať podmienky pre ochranu a zveľaďovanie kultúrneho dedičstva na území kraja formou jeho vhodného využitia najmä pre občiansku vybavenosť.
- 3.4.3. Podporovať stabilizáciu založenej siete zariadení kultúrno–rekreačného charakteru.
- 3.4.4. Rozvíjať zariadenia pre športovo–telovýchovnú činnosť a vytvárať pre ňu podmienky v mestskom aj vidieckom prostredí v záujme zlepšenia zdravotného stavu obyvateľstva.

4. Zásady funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja rekreácie, cestovného ruchu a kúpeľníctva

- 4.1. Rešpektovať prioritu prírodného prostredia ako nevyhnutnej podmienky optimálneho fungovania rozvoja cestovného ruchu, ktorý sa v rozhodujúcej miere viaže na prírodné a krajinné prostredie. Podporovať aktivity súvisiace so starostlivosťou o krajinu a s aktívnym spôsobom jej ochrany. V navrhovaných a existujúcich chránených územiach s 5. stupňom ochrany a v zónach A rešpektovať bezzásahový režim ochrany.
- 4.6. Vytvárať územné a priestorové podmienky pre rozvoj služieb, produktov a centier cestovného ruchu s celoročným využitím.
- 4.8. Posudzovať individuálne územia vhodné pre rozvoj cestovného ruchu z hľadiska únosnosti rekreačného zaťaženia a na základe konkrétnych požiadaviek ochrany prírody a krajiny a krajinného obrazu.
- 4.12. Zariadenia cestovného ruchu a poskytovanie služieb prioritne umiestňovať v zastavaných územiach existujúcich stredísk cestovného ruchu. Do voľnej krajiny umiestňovať len vybavenosť, ktorá sa bezprostredne viaže na uskutočňovanie rekreačných činností závislých od prírodných daností.
- 4.17. V územných plánoch obcí minimalizovať zmenu funkcie opodstatnených plôch rekreácie a turizmu na inú funkciu, predovšetkým na bývanie.
- 4.18. Vytvárať územné podmienky pre obnovu a realizáciu nových viacúčelových vodných nádrží (sústav) s prevládajúcou rekreačnou funkciou a príslušnou športovo–rekreačnou vybavenosťou.
- 4.19. Podporovať rozvoj príslušnej rekreačnej vybavenosti a umiestňovanie rekreačného mobiliáru pri cyklistických trasách a ich križovaní, v obciach a turisticky zaujímavých lokalitách (rekreačný mobiliár, stravovacie a ubytovacie zariadenia).
- 4.20. Podporovať rozvoj agroturistických aktivít, rekonštrukcie nevyužívaných poľnohospodárskych/ /prevádzkových dvorov na rozvoj agroturistických areálov.
- 4.21. Prepájať agroturistické zariadenia s inými turistickými zariadeniami, najmä rekreačnými trasami (pešími, cyklistickými, jazdeckými, ...).
- 4.22. Navrhovať zriaďovanie jazdeckých trás pre hipoturistiku a hipoterapiu.
- 4.23. Podporovať rozvoj šetrných foriem netradičných športovo–rekreačných aktivít vo vzťahu k životnému prostrediu (bezhlučných, bez zvýšených nárokov na technickú a dopravnú vybavenosť, na zásahy do prírodného prostredia, na zábery lesnej a poľnohospodárskej pôdy,...).
- 4.24. Modernizovať staré rekreačné centrá prednostne pred vytváraním nových športovo–relaxačných plôch.
- 4.26. Podporovať rozvoj prímestskej rekreácie s príslušným športovo–rekreačným vybavením, vrátane nástupných bodov, nielen pri väčších mestách, ale aj v kontaktoch pásmach menších obcí – medzi zastavanými územiami a voľnou krajinou, najmä v obciach s rekreačným zameraním.
- 4.27. Podporovať dobudovanie lokalít, zariadení a plôch pre vodné športy a vodácku turistiku.
- 4.29. Chránené územie národnej siete a územia sústavy NATURA 2000 prednostne využívať na prírodný turizmus, letnú poznávaciu turistiku a v nadväznosti na terénne danosti územia v prípustnej miere pre zimné športy a letné vodné športy, len ak sú tieto aktivity v súlade s dokumentami starostlivosti o tieto územia.
- 4.30. V obciach nachádzajúcich sa v chránených územiach prírody národnej a európskej siete, umiestňovať nové a rozširovať jestvujúce rekreačno–športové areály a stavby len v hraniciach zastavaného územia obce v zmysle schváleného ÚPN O. Do doby schválenia ÚPN O sa môžu umiestňovať stavby len v hraniciach zastavaných území, ktoré boli k 1.1.1990 premietnuté do odtlačkov katastrálnych máp.
- 4.31. Investičné zámery navrhovať a umiestňovať mimo lokalít kultúrneho dedičstva najmä pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón alebo v ich blízkosti a v ich katastrálnom území, aby nedochádzalo k ohrozeniu charakteru lokality a zániku jedinečného a neopakovateľného „genia loci“.

5. Zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie

- 5.1. Pri plánovaní funkčného využitia územia s obytnou a rekreačnou funkciou zohľadňovať ich situovanie vzhľadom na existujúce líniové zdroje hluku a vytvárať územné podmienky na realizáciu protihlukových opatrení na území PSK.
- 5.2. Podporovať účinnú sanáciu starých environmentálnych záťaží.
- 5.6. Posudzovať pri realizovaní stavieb na zhodnocovanie odpadov už existujúcu environmentálnu záťaž navrhovanej lokality.
- 5.7. Vytvoriť územné podmienky pre bezpečné situovanie výstavby mimo území s vysokým radónovým rizikom.
- 5.8. Rešpektovať zásady ochrany vodných zdrojov a ochrany území s vodnou a veternou eróziou,
- 5.9. Podporovať kompostovanie biologicky rozložiteľných odpadov.

6. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska ochrany prírody a tvorby krajiny, v oblasti vytvárania a udržiavania ekologickej stability, využívania prírodných zdrojov a iného potenciálu územia

6.1. V oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny

- 6.1.1. Rešpektovať a zohľadňovať územie Svetového prírodného dedičstva UNESCO Staré bukové lesy a bukové pralesy Karpát a iných regiónov Európy, Biosférickú rezerváciu Tatry, Medzinárodnú biosférickú rezerváciu Východné Karpaty, Park tmavej oblohy Poloniny, územia Natura 2000, veľkoplošné chránené územia prírody – TANAP, PIENAP, NAPANT, NP Slovenský Raj, NP Poloniny a Chránené krajinné oblasti Vihorlat a Východné Karpaty, ako aj maloplošné chránené územia prírody ležiace na území PSK.
- 6.1.4. Umiestňovať stavby mimo území národne, regionálne a lokálne významných mokradí.
- 6.1.5. Rešpektovať a zohľadňovať pri ďalšom využití a usporiadaní územia, všetky v území PSK vymedzené skladobné prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES), predovšetkým biocentrá provinciálneho (PBc) a nadregionálneho (NRBc) významu a biokoridory provinciálneho (PBk) a nadregionálneho (NRBk) významu.
- 6.1.6. Podporovať ekologicky optimálne využívanie územia, biotickej integrity krajiny a biodiverzity.
- 6.1.7. Zosúladňovať trasovanie a charakter navrhovaných turistických a rekreačných trás s požiadavkami ochrany prírody v chránených územiach a v územiach, ktoré sú súčasťou prvkov ÚSES, predovšetkým po existujúcich trasách. Nové trasy vytvárať len v odôvodnených prípadoch, ktoré súčasne zlepšia ekologickú stabilitu územia.
- 6.1.9. Vyhýbať sa pri riešení nových dopravných prepojení územiám, ktoré sú známe dôležitými biotopmi chránených druhov živočíchov a chránenými druhmi rastlín.
- 6.1.10. Rešpektovať súvislú sieť migračných koridorov pre voľne žijúce druhy živočíchov z prvkov biocentier a biokoridorov nadregionálneho významu a zásady a regulatívy platné pre biocentrá a biokoridory nadregionálneho významu s funkciou migračných koridorov. V prípade stretu s navrhovanými alebo existujúcimi dopravnými tepnami (železničná a automobilová doprava) regionálneho, nadregionálneho a medzinárodného významu realizovať ekomosty a podchody.

6.2. V oblasti vytvárania a udržiavania ekologickej stability

- 6.2.1. Podporovať výsadbu ochrannej a izolačnej zelene v blízkosti železničných tratí, frekventovaných úsekov diaľnic a ciest a v blízkosti výrobných areálov.
- 6.2.2. Podporovať odstránenie pôsobenia stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov územného systému ekologickej stability.
- 6.2.3. Podporovať výsadbu pôvodných druhov drevín a krovín na plochách náchylných na eróziu. Podporovať revitalizáciu upravených tokov na území PSK, kompletizovať alebo doplniť sprievodnú vegetáciu výsadbou domácich pôvodných druhov drevín a krovín pozdĺž tokov, zvýšiť podiel trávnych porastov na plochách okolitých mikrodopresíí.
- 6.2.4. Podporovať zakladanie trávnych porastov, ochranu mokradí a zachovanie prírodných depresíí, spomalenie odtoku vody v deficitných oblastiach a zachovanie starých ramien a meandrov.
- 6.2.5. Uprednostňovať pri obnove vegetačných porastov prirodzenú obnovu, zvyšovať ich ekologickú stabilitu prostredníctvom ich obnovy dlhovekými pôvodnými drevinami podľa stanovištných

podmienok, dodržiavať prirodzené druhové zloženie drevín pre dané typy (postupná náhrada nepôvodných drevín pôvodnými) a obmedziť ťažbu veľkoplošnými holorubmi. Podporovať zachovanie ekologicky významných fragmentov lesov s malými výmerami v poľnohospodársky využívannej krajine.

6.2.6. Citlivo zvažovať rekultivácie v zmysle zachovania prirodzených biokoridorov a pri veľkoplošnom obhospodarovaní na území so silnou až veľmi silnou eróziou a zvyšovať podiel ekostabilizačných prvkov a protieróznych opatrení.

6.2.7. Podporovať ekologický systém budovania sprievodnej zelene okolo cyklotrás.

6.3. V oblasti využívania prírodných zdrojov a iného potenciálu územia

6.3.1. Chrániť poľnohospodársku a lesnú pôdu ako limitujúci faktor rozvoja urbanizácie.

6.3.2. Rešpektovať a zachovať vodné plochy, sieť vodných tokov, pobrežnú vegetáciu a vodohospodársky významné plochy zabezpečujúce retenciu vôd v krajine.

6.3.3. Podporovať proces revitalizácie krajiny a ochrany prírodných zdrojov v záujme zachovania a udržania charakteristických črt krajiny a základných hodnôt krajinného obrazu.

6.3.4. Zabezpečiť ochranu vôd a ich trvalo udržateľného využívania znižovaním znečisťovania prioritnými látkami, zastavenie alebo postupné ukončenie produkcie emisií, vypúšťania a únikov prioritných nebezpečných látok.

6.3.6. Zabezpečiť ochranu a racionálne využívanie horninového prostredia, prírodných zdrojov, nerastných surovín, vrátane energetických surovín a obnoviteľných zdrojov energie, eliminovať nadmerné čerpanie neobnoviteľných zdrojov.

6.3.7. Regulovať využívanie obnoviteľných zdrojov v súlade s mierou ich samoreprodukcie a revitalizovať narušené prírodné zdroje, ktoré sú poškodené alebo zničené najmä následkom klimatických zmien, živelných pohrôm a prírodných katastrof.

7. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska starostlivosti o krajinu

7.1. Dodržiavať ustanovenia Európskeho dohovoru o krajine pri formovaní krajinného obrazu riešeného územia, ktorý vytvára priestor pre formovanie územia na estetických princípoch krajinárskej kompozície a na princípoch aktívnej ochrany hodnôt – prírodné, kultúrno–historické bohatstvo, jedinečné panoramatické scenérie, obytný, výrobný, športovo–rekreačný, kultúrno–spoločenský a krajinársky potenciál územia.

7.2. Podporovať a ochraňovať vo voľnej krajine nosné prvky jej estetickej kvality a typického charakteru – prirodzené lesné porasty, lúky a pasienky, nelesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodárskej krajine v podobe remízok, medzí, stromoradií, ako aj mokrade a vodné toky s brehovými porastmi.

7.3. Rešpektovať krajinu ako základnú zložku kvality života ľudí v mestských i vidieckych oblastiach, v pozoruhodných, všedných i narušených územiach.

7.4. Rešpektovať prioritu prírodného prostredia ako nevyhnutnej podmienky optimálneho fungovania ostatných funkčných zložiek v území.

7.5. Rešpektovať pri rozvoji jednotlivých funkčných zložiek v území základné charakteristiky primárnej krajinnej štruktúry, nielen ako potenciál územia, ale aj ako limitujúci faktor.

7.6. Rešpektovať a podporovať krajinotvornú úlohu lesných a poľnohospodársky využívaných plôch v kultúrnej krajine.

7.7. Prehodnocovať v nových zámeroch opodstatnenosť budovania spevnených plôch v území.

7.8. Podporovať revitalizáciu zanedbaných, opustených, neupravených rozsiahlych výrobných areálov, výrobných zón, urbanizovaných území a výškových stavieb.

7.9. Chrániť lemové spoločenstvá lesov.

7.10. Podporovať zakladanie alejí, stromoradií v poľnohospodárskej krajine a chrániť a revitalizovať existujúce.

7.11. Rešpektovať pobrežné pozemky vodných tokov a záplavové/inundačné územia ako nezastavateľné, kde podľa okolností uplatňovať predovšetkým trávne, travinno–bylinné porasty.

7.12. Zachovať a rekonštruovať existujúce prvky malej architektúry v krajine a dopĺňať nové výtvarné prvky v súlade s charakterom krajiny.

- 7.13. Navrhované stavebné zásahy citlivo umiestňovať do krajiny v záujme ochrany krajinného obrazu, najmä v charakteristických krajinných scenériách a v lokalitách historických krajinných štruktúr.

8. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania územia z hľadiska zachovania kultúrno-historického dedičstva

- 8.1. Rešpektovať kultúrno-historické dedičstvo, predovšetkým vyhlásené a navrhované na vyhlásenie, národné kultúrne pamiatky, pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma.
- 8.2. Zohľadňovať a chrániť v územnom rozvoji kraja:
- 8.2.2. Územia historických jadier miest a obcí ako potenciál kultúrneho dedičstva.
- 8.2.4. Známe a predpokladané lokality archeologických nálezísk a nálezov.
- 8.2.5. Navrhované a existujúce národné kultúrne pamiatky a ich súbory, areály a ich ochranné pásma, s dôrazom na lokality pamiatkových rezervácií, pamiatkových zón a na medzinárodne významné národné kultúrne pamiatky.
- 8.2.6. Objekty, súbory alebo areály objektov, ktoré sú navrhované na vyhlásenie za národné kultúrne pamiatky.
- 8.2.8. Pamätihodnosti, ktorých zoznamy vedú jednotlivé obce.
- 8.3. Rešpektovať vyhlásené ochranné pásma pamiatkového fondu, kde sú určené podmienky i požiadavky, ktoré vyjadrujú ochranu nielen vybraného stavebného fondu na území kraja, ale aj pamiatkové územia.
- 8.4. Rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etno-kultúrne a hospodársko-sociálne celky.
- 8.5. Uplatniť v záujme zachovania prírodného, kultúrneho a historického dedičstva aktívny spôsob ochrany prírody a prírodných zdrojov.
- 8.7. Posudzovať pri rozvoji územia význam a hodnoty jeho jedinečných kultúrno-historických daností v nadväznosti na všetky zámery územného rozvoja.

9. Zásady a regulatívy rozvoja územia z hľadiska verejného dopravného vybavenia

9.1. Širšie vzťahy, dopravná regionalizácia

- 9.1.1. Realizovať opatrenia stabilizujúce pozíciu Prešovského kraja v návrhovom období v dopravno-gravitačnom regióne Východné Slovensko.

9.3. Cestná doprava

- 9.3.2. Rešpektovať lokalizáciu existujúcej cestnej infraštruktúry diaľnic až ciest III. triedy – definovanú pasportom Slovenskej správy ciest “Miestopisným priebehom cestných komunikácií“, ohraničenú jej ochrannými pásmami mimo zastavaného územia a cestných pozemkov v zastavanom území Prešovského kraja.

9.3.4. Chrániť územné koridory a realizovať cesty I. triedy:

9.3.4.2. Cesta I/18:

- 9.3.4.2.5. Modernizácia cestného ťahu Prešov – Ubl'a – hranica s Ukrajinou I/18 a I/74 v úseku na ceste I/18 Prešov – Nižný Hrabovec – hranica KSK, s obchvatmi obcí Lipníky, Hanušovce nad Topľou, Bystré, Čierne nad Topľou, Hlinné, Sol', Čaklov a Vranov nad Topľou.

9.3.6. Chrániť územné koridory a realizovať cesty III. triedy:

okres Vranov nad Topľou

- 9.3.6.56. Prepojenie obcí cestou III. triedy:

- 9.3.6.56.1. Jastrabie nad Topľou III/3017 – Vyšný Žipov 3609.

9.3.7. Chrániť územný koridor, vytvárať územno-technické podmienky a realizovať:

- 9.3.7.1. Diaľnice D1 a rýchlostné komunikácie R, ciest I., II. triedy a vybrané úseky III. triedy, úpravy ich parametrov, preložky, obchvaty a prepojenia vrátane prejazdnych úsekov dotknutých sídiel.
- 9.3.7.2. Obchvaty miest a obcí minimalizujúce kritické dopravné uzly v prevažnej miere v mestách a čiastočne aj vo väčších obciach.

- 9.3.7.3. Cesty zlepšujúce dopravnú dostupnosť a parametre k významným hospodárskym územiám najmä výroby a obchodu.
- 9.3.7.4. Homogenizácie dvojpruhových ciest I., II. a III. triedy, vrátane prejazdnych úsekov dotknutých obcí.
- 9.3.7.5. Na dvojpruhových cestách s kategóriou ciest I., II. a III. triedy miestne rozširovanie na 3 pruhy (v stúpaní alebo pre striedavú možnosť predbiehania) za účelom zvyšovania bezpečnosti a plynulosti dopravy.
- 9.3.7.6. Odstraňovanie bodových a líniových dopravných závad a obmedzení.
- 9.3.7.8. Rozvíjanie a modernizáciu dopravnej infraštruktúry rešpektujúcu národné kultúrne pamiatky, ich bezprostredné okolie (do 10 m) a ochranné pásma pamiatkového územia (zoznam na www.pamiatky.sk), archeologické náleziská a pamätihodnosti obcí a záujmy ochrany prírody.
- 9.3.7.9. Opatrenia na cestách, ktoré eliminujú dopravné strety s lesnou zverou.
- 9.3.7.10. Chodníky pre chodcov okolo ciest I., II. a III. triedy a cyklistických pruhov okolo ciest II. a III. triedy.
- 9.3.7.11. Verejné dopravné zariadenia a priestory pre zariadenia verejnej hromadnej dopravy.
- 9.3.9. Vytvárať územnotechnické podmienky pre zabezpečenie stálej prejazdnosti cestnej siete a posudzovať zaradenie novovybudovaných diaľničných úsekov, rýchlostných komunikácií a ciest I. triedy do systému určených automobilových ciest s dôrazom na napojenie na dopravné koridory EÚ (medzinárodné cestné ťahy a multimodálne koridory).
- 9.3.10. Kapacitne posudzovať tvar a parametre novozriaďovaných križovaní na výhľadovú intenzitu, predovšetkým pri mimoúrovňových križovaniach cestných komunikácií, ciest a železničných tratí.
- 9.3.11. Vytvárať územnotechnické podmienky pre alternatívne spôsoby dopravy hlavne so zameraním na elektrodopravu a s tým súvisiacu sieť zásobných staníc pre elektromobily alebo hybridné automobily.

9.4. Železničná infraštruktúra

- 9.4.1. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru navrhnutú na zaradenie do európskych dohôd (AGR, AGC, AGTC), koridory tratí a zariadenia železničnej a kombinovanej dopravy.

9.5. Civilné letectvo

- 9.5.1. Rešpektovať územno–technické požiadavky navrhovaných zámerov v civilnom letectve.

9.6. Vodná doprava

- 9.6.1. Vytvárať územnotechnické podmienky pre využívanie vodných tokov pre turistické a rekreačné účely, vrátane príslušnej infraštruktúry.
- 9.6.2. Pri návrhoch turistického a rekreačného využívania vodných tokov vyhnúť sa úsekom tokov, ktoré sú súčasťou maloplošných chránených území a území európskeho významu.

9.7. Cyklistická doprava

- 9.7.1. Rešpektovať významné dopravné väzby medzi regionálnymi centrami pre nemotorovú dopravu a to v zmysle národnej Stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky schválenej Vládou SR v roku 2013, rešpektovať systém medzinárodných, nadregionálnych a regionálnych cyklotrás prepájajúcich PSK s významnými aglomeráciami, centrami cestovného ruchu v okolitých krajinách, na Slovensku a v regióne s možnosťou variantných riešení, okrem presne zadefinovaného koridoru medzinárodnej cyklotrasy EuroVelo 11.
- 9.7.2. Vytvárať územné a územnotechnické podmienky pre realizáciu:
 - 9.7.2.3. Cyklotrás predovšetkým na nepoužívaných poľných cestách historických spojníc medzi obcami so zohľadnením klimatických podmienok.
 - 9.7.2.4. Súbehu cyklistickej dopravy (cyklociest) a pešej dopravy v dopravne zaťažených územiach mimo hlavného dopravného priestoru s oddeleným dopravným režimom.
- 9.7.3. Odčleniť komunikácie (cyklocesta, cyklocestička a cyklochodník) od automobilovej cestnej dopravy mimo hlavného dopravného priestoru. V centrách obcí a miest – najmä na komunikáciách III. a nižšej triedy odporúčame upokojuvať motorovú dopravu náležitými dopravno–inžinierskymi prvkami, zriaďovať zóny 3D s efektívnymi nástrojmi na reguláciu rýchlosti – čím sa vo výraznej miere zlepšia podmienky pre nemotorovú – pešiu a cyklistickú dopravu, ktorej pozícia v hlavnom dopravnom priestore je v mnohých prípadoch (chýbajúci

- chodník či segregovaná cyklotrasa) opodstatnená.
- 9.7.4. Nadväzovať cyklotrasy na línie a zariadenia cestnej a železničnej dopravy v rámci podpory multimodality dopravného systému.
- 9.7.5. Podporovať budovanie peších a cyklistických trás v poľnohospodárskej a vidieckej krajine.
- 9.7.6. Podporovať realizáciu spojitého, hierarchicky usporiadaného a bezpečného systému medzinárodných, národných, regionálnych a miestnych cyklotrás.
- 9.7.7. Podporovať vedenie cyklotrás mimo frekventovaných ciest s bezpečnými križovaniami s dopravnými koridormi, s vodnými tokmi, s územiaми ochrany prírody a krajiny, k čomu využívať lesné a poľné cesty.
- 9.7.8. Podporovať budovanie oddychových bodov na rekreačných trasách, oživených krajinným mobiliárom a malou architektúrou, vrátane sociálnych zariadení.

9.8. Infraštruktúra integrovaného dopravného systému

- 9.8.1. Vytvárať územno–technické podmienky a presadzovať riešenia integrovaných dopravných systémov na území PSK najmä integráciu autobusovej a železničnej dopravy a zosúladiť integrovaný dopravný systém so susediacimi regiónmi a s pripravovanými strategickými dokumentmi PSK.

10. Zásady a regulatívy rozvoja nadradeného verejného technického vybavenia

10.1. V oblasti umiestňovania územných koridorov a zariadení technickej infraštruktúry

- 10.1.1. Umiestňovať nové územné koridory a zariadenia technického vybavenia citlivo do krajiny, ako aj citlivo pristupovať k rekonštrukcii už existujúcich prvkov technického vybavenia tak, aby sa pri tom v maximálnej miere rešpektovali prírodné prvky ako základné kompozičné prvky v krajinnom obraze.

10.2. V oblasti zásobovania vodou

- 10.2.1. Chrániť a využívať existujúce zdokumentované zdroje pitnej vody s cieľom zvyšovať podiel zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov, vrátane ich pásiem hygienickej ochrany.
- 10.2.4. Zvyšovať podiel využívania povrchových a podzemných vôd, ktoré svojimi parametrami nespĺňajú požiadavky na pitnú vodu (tzv. úžitková voda) pri celkovej spotrebe vody v priemyselnej výrobe, poľnohospodárstve, vybavenosti a takto získané kapacity pitnej vody využiť pri rozširovaní verejných vodovodov.

10.3. Chrániť územné koridory pre líniové stavby

- 10.3.4. Zabezpečiť hydrogeologické prieskumy pre zistenie zdrojov podzemnej vody využívanej na pitné účely na celom území.
- 10.3.5. Zriadiť nové vodné zdroje pre obce odľahlé od hlavných trás vodárenských sústav (vodovodných rozvodných potrubí).
- 10.3.6. Rezervovať plochy a chrániť koridory pre stavby skupinových vodovodov a vodovodov zo zdrojov obcí.

10.4. V oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd

- 10.4.1. Rezervovať koridory a plochy pre kanalizáciu a pre zariadenia čistenia odpadových vôd.
- 10.4.1.2. Realizáciu verejných kanalizácií a čistiarní odpadových vôd nachádzajúcich sa v ochranných pásmach vodárenských odberov z povrchových tokov zabezpečiť na úrovni súčasného a technického pokroku.
- 10.4.2. Dobudovať kanalizáciu v obciach, kde v súčasnosti nie je vybudovaná a napojiť na príslušné ČOV.
- 10.4.3. Riešiť u obcí nezarađených do aglomerácií odvádzanie splaškových odpadových vôd do vodotesných žump s dostatočnou látkovou a hydraulickou kapacitou do doby vybudovania verejnej kanalizácie a ČOV.
- 10.4.5. Odstraňovanie disproporcií medzi zásobovaním pitnou vodou sídelnou sieťou verejných vodovodov a odvádzaním odpadových vôd sieťou verejných kanalizácií a ich čistením v ČOV je nutné zabezpečiť:
- 10.4.5.1. Výstavbou kapacitne vyhovujúcich čistiarenských zariadení tam, kde je vybudovaná kanalizačná sieť.

- 10.4.5.2. Budovaním komplexných kanalizačných systémov, t.j. kanalizačných sietí spolu s potrebnými čistiarenskými kapacitami.
- 10.4.5.3. Budovaním nových kanalizačných systémov pre výhľadové kapacity.
- 10.4.5.4. Aplikáciu nových trendov výstavby kanalizačných sietí so zameraním na znižovanie množstva balastných vôd prostredníctvom vodotesnosti kanalizácií.
- 10.4.5.5. Komplexným riešením kalového hospodárstva, likvidáciou a využitím kalov a ostatných odpadov z čistenia odpadových vôd.
- 10.4.6. Pri odvádzaní zrážkových vôd riešiť samostatnú stokovú sieť a nezaťažovať jestvujúce čistiarne odpadových vôd.
- 10.4.8. Pri znižovaní miery znečistenia povrchových a podzemných vôd okrem bodových zdrojov znečistenia, riešiť ochranu aj od plošných zdrojov znečistenia.

10.5. V oblasti vodných tokov, meliorácií, nádrží

- 10.5.1. Revitalizovať na vodných tokoch, kde nie sú usporiadané odtokové pomery, protipovodňové opatrenia so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami.
- 10.5.3. S cieľom zlepšiť kvalitu povrchových vôd a chrániť podzemné vody realizovať výstavbu nových kanalizácií, čistiarní odpadových vôd, rozšírenie a intenzifikáciu existujúcich ČOV a rekonštrukciu existujúcich kanalizačných sietí.
- 10.5.4. Zlepšovať vodohospodárske pomery (odtokových úprav) na malých vodných tokoch v povodí prírody blízokým spôsobom lesného hospodárstva bez uplatňovania veľkoplošných spôsobov výrubu lesov a zásahmi smerujúcimi k stabilizácii vodohospodárskych pomerov za extrémnych situácií.
- 10.5.5. Pri úpravách tokov využívať vhodné plochy na výstavbu poldrov, s cieľom zachytávať povodňové prietoky.
- 10.5.7. Vykonávať protierózne opatrenia na priľahlej poľnohospodárskej pôde a lesnom pôdnom fonde, s preferovaním prírody blízokým spôsobom obhospodarovania.
- 10.5.8. Rešpektovať existujúce melioračné kanály s cieľom zabezpečiť odvodnenie územia.
- 10.5.9. Rešpektovať závlahové stavby – záujmové územia závlah, závlahové čerpace stanice a podzemné závlahové potrubie s nadzemnými objektmi vrátane ich ochranných pásiem. Rekonštruovať nefunkčné závlahové čerpace stanice a rozvody závlahovej vody.
- 10.5.10. Zvyšovať podiel zavlažovaných území závlahovými stavbami.
- 10.5.11. Vytvárať územnotechnické podmienky v území pre výstavbu rybníkov a účelových vodných nádrží.
- 10.5.13. Rešpektovať ochranné pásmo budúcich vodných a vodárenských nádrží.
- 10.5.14. Využívať jestvujúce vodné nádrže pre poľnohospodárske a závlahové účely využívať aj na rekreáciu.
- 10.5.16. Pri zachytávaní vôd zo spevnených plôch existujúcej a novej zástavby priamo na mieste, prípadne navrhnúť iný vhodný spôsob infiltrácie zachytenej vody tak, aby odtok z daného územia do recipientu nebol zvýšený voči stavu pred realizáciou prípadnej zástavby a aby nebola zhoršená kvalita vody v recipiente.
- 10.5.18. Z hľadiska ochrany prírodných pomerov obmedziť zastavanie alúvií tokov ako miest prirodzenej retencie vôd a zabezpečiť ich maximálnu ochranu.

10.6. V oblasti zásobovania elektrickou energiou

- 10.6.1 Rešpektovať vedenia existujúcej elektrickej siete, areály, zariadenia a ich ochranné pásma (zdroje, elektrárne, vodné elektrárne, transformačné stanice ZVN a VVN, elektrické vedenia ZVN a VVN a pod.).

10.7. V oblasti prepravy a zásobovania zemným plynom

- 10.7.3. Vytvárať podmienky pre prednostnú realizáciu rozšírenia existujúcej distribučnej siete pre územia intenzívnej urbanizácie.
- 10.7.5. Rešpektovať ochranné a bezpečnostné pásma objektov plynárenských zariadení, technologických objektov (regulačné stanice plynu, armatúrne uzly) a ostatných plynárenských zariadení.

10.8. V oblasti využívania obnoviteľných zdrojov

- 10.8.1. Vytvárať územnotechnické podmienky pre výstavbu zdrojov energie využívajúc obnoviteľné zdroje a pri ich umiestňovaní vychádzať z environmentálnej únosnosti územia.
- 10.8.2. Neumiestňovať veterné parky a veterné elektrárne:
 - 10.8.2.1. V územiach s 3., 4. a 5. stupňom ochrany, vyhlásených CHKO, vo vyhlásených územiach sústavy NATURA 2000 a v ich ochranných pásmach, v okolí jaskýň a v ich ochranných pásmach a v hrebeňových častiach pohorí.
 - 10.8.2.2. V biocentrách a biokoridoroch ÚSES na regionálnej a nadregionálnej úrovni.
 - 10.8.2.3. V okolí vodných tokov a vodných plôch v šírke min. 100 m, v okolí regionálnych biokoridorov min. 100 m, pri nadregionálnych hydrických biokoridoroch min. 200 m (odstupové vzdialenosti na konkrétnej lokalite VE spresní ornitológ v procese EIA).
 - 10.8.2.4. V okolí turistických centier regionálneho a nadregionálneho významu vo vzdialenosti min. 1000 m.
 - 10.8.2.5. V krajinársky hodnotných lokalitách, významných pohľadových osiach, vizuálne exponovaných lokalitách.
 - 10.8.2.6. V ochranných pásmach diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. a II. triedy.
 - 10.8.2.7. V ucelených lesných komplexoch.
 - 10.8.2.8. V evidovaných archeologických lokalitách s potenciálom na vyhlásenie za nehnuteľnú národnú kultúrnu pamiatku.
 - 10.8.2.10. V ochranných pásmach 1. stupňa a 2. stupňa vodárenských zdrojov, v kúpeľných miestach a v kúpeľných územiach, v klimatických kúpeľoch, v aquaparkoch, v ochranných pásmach minerálnych a liečivých vôd a prírodných liečivých zdrojov 1. stupňa a 2. stupňa.

10.9. V oblasti telekomunikácií

- 10.9.1. Vytvárať podmienky na rozvoj globálnej informačnej spoločnosti na území Prešovského kraja skvalitňovaním infraštruktúry informačných systémov.
- 10.9.2. Rešpektovať jestvujúce trasy a ochranné pásma telekomunikačných vedení a zariadení.
- 10.9.3. Rešpektovať situovanie telekomunikačných a technologických objektov.
- 10.9.4. Vytvárať územné predpoklady pre potrebu budovania telekomunikačnej infraštruktúry v nových rozvojových lokalitách.
- 10.9.5. Zariadenia na prenos signálu prioritne umiestňovať na výškové budovy a továrenské komíny, aby sa predišlo budovaniu nových stožiarov v krajine. Existujúce stavby na prenos signálu spoločne využívať operátormi a nevyužívané stožiarové stavby z krajiny odstraňovať.

II. Verejnoprospešné stavby

Verejnoprospešné stavby, v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie, spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú:

1. V oblasti verejnej dopravnej infraštruktúry

1.1. Cestná doprava

1.1.3. Stavby na cestách I. triedy:

1.1.3.2. Cesta I/18:

- 1.1.3.2.5. Modernizácia cestného ťahu Prešov – Ubl'a – hranica s Ukrajinou I/18 a I/74 v úseku na ceste I/18 Prešov – Nižný Hrabovec – hranica KSK, s obchvatmi obcí Lipníky, Hanušovce nad Topľou, Bystré, Čierne nad Topľou, Hlinné, Sol', Čaklov a Vranov nad Topľou.

1.1.5. Stavby na cestách III. triedy:

1.1.5.60. Prepojenie obcí cestou III. triedy:

- 1.1.5.60.1. Jastrabie nad Topľou III/3017 – Vyšný Žipov III/3609.

1.4. Cyklistická doprava

- 1.4.2. Stavby cyklistických pruhov okolo ciest II. a III. triedy.

2. V oblasti nadradenej technickej infraštruktúry

2.2. V oblasti zásobovania vodou

2.2.2. Stavby skupinových vodovodov:

2.2.2.1. Vo Východoslovenskej vodárenskej sústave (zdroj vody Vodná nádrž Starina):

2.2.2.1.4. Zdvojenie prívodu do Humenného z úpravne vody Stakčín, s pokračovaním do Vranova nad Topľou až po čerpaciu stanicu Hanušovce nad Topľou.

2.3. V oblasti odkanalizovania a čistenia odpadových vôd

2.3.1. Stavby kanalizácií, skupinových kanalizácií a čistiarní odpadových vôd.

2.3.2. Stavby kalového hospodárstva na likvidáciu a využitie kalov a ostatných odpadov z čistenia odpadových vôd.

2.4. V oblasti vodných tokov, meliorácií, nádrží

2.4.1. Stavby na revitalizáciu vodných tokov s protipovodňovými opatreniami, so zohľadnením ekologických záujmov a dôrazom na ochranu intravilánov obcí pred povodňami.

2.4.2. Stavby rybníkov, poldrov, zdrží, prehrádzok, malých viacúčelových vodných nádrží a vodárenských nádrží pre stabilizáciu prietoku vodných tokov.

2.4.3. Stavby a modernizácie závlahových čerpacích staníc a rozvodov závlahovej vody.

2.6. V oblasti telekomunikácií

2.6.1. Stavby sietí informačnej sústavy a ich ochranné pásma.

Pre uskutočnenie verejnoprospešných stavieb podľa zákona č.282/2015 Z.z. „o vyvlastňovaní pozemkov a stavieb a o nútenom obmedzení vlastníckeho práva k nim“ a o zmene a doplnení niektorých zákonov, možno pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

A.2.3 DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY

A.2.3.1 DEMOGRAFIA

Demografická prognóza

Upravuje a dopĺňa sa znenie textu v 2 odseku článku:

Pri predpokladanej obľožnosti ~~3,80~~ **3,70** obyv./BJ a výstavbe cca 12 až ~~24~~ **36** nových BJ v bytových domoch a cca 25 nových BJ v rodinných domoch /spolu: stav+návrh = 315 + ~~49~~ **61** = ~~364~~ **376** BJ/ je predpokladaný demografický vývoj v obci:

Rok	2015	2035
-----	------	------

Počet obyvateľov	1216	1383
------------------	------	------

Index rastu 2035/2015 = 1,14 /mierny nárast/.

V ZaDč.1 ÚPN sa navrhuje mierne zníženie obľožnosti na 3,68 obyv./BJ v návrhovom období ÚPN so zohľadnením demografického a stavebného vývoja obce v období rokov 2017-2025, ktorý potvrdil súčasné celospoločenské trendy a prognózy znižovania obľožnosti hlavne vplyvom znižovania počtu narodených detí v rodine a aj postupným zvyšovaním kvalitatívnych a priestorových štandardov a požiadaviek obyvateľov na bývanie.

A.2.3.3 BYTOVÝ FOND

Priemerná obľožnosť

Upravuje a dopĺňa sa znenie textu v 1 odseku článku:

Pri počte 1216 obyvateľov na 315 bytových jednotiek /BJ/ bola v čase spracovania ÚPN obľožnosť 3,86 obyv./BJ. Vzhľadom na demografické zloženie obce, celkové prognózy vývoja osídlenia

v regióne a vyšší počet neobývaných domov sa predpokladá v návrhovom období územného plánu približné zachovanie pôvodnej obľobnosti **s jej miernym poklesom** v úrovni ~~3,80~~ **3,68** obyv./BJ.

Potreba bytov, návrh novej výstavby, rozvoj a modernizácia bytového fondu, sociálne bývanie

Návrh bytového fondu:

Doplňa sa nový odsek vložený za 1 odsek článku:

Polyfunkčné bytové domy:

V zmene Z1/4 sa navrhuje doplnenie bytového fondu v rozsahu cca 8 - 12 nových BJ vrámci navrhovanej prestavby a strešnej nadstavby existujúcej budovy „Potraviny a rozličný tovar COOP Jednota /IČ-11/“ na „Polyfunkčný bytový dom“ v súlade s pripravovaným zámerom.

Upravuje a doplňa sa text článku: s-2-odrážkou:

Predpokladané kapacity vývoja bytového fondu:

Na základe súčasného počtu obyvateľov, demografickej skladby, očakávaných trendov a polohy v urbanistickej štruktúre regiónu sa rozvoj výstavby v návrhovom období ÚPN plánu predpokladá v rozsahu do cca **49 57 - 61 BJ**.

- Z toho v rodinných domoch: cca 25 BJ,

- Z toho v bytových domoch: cca 24 —~~36~~ BJ.

- Z toho v polyfunkčných bytových domoch: cca 8 - 12 BJ.

A.2.6 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA SÍDLA S URČENÍM PREVLÁDAJÚCICH FUNKČNÝCH ÚZEMÍ

A.2.6.1 FUNKČNÉ ČLENENIE A ORGANIZÁCIA ÚZEMIA S URČENÍM PREVLÁDAJÚCICH FUNKCIÍ

Zásady návrhu funkčného využitia územia

Návrh rozvojových funkčných plôch obce:

Doplňa sa nový odsek vložený za 1 odsek článku:

Polyfunkčné plochy - bývanie v BD a občianska vybavenosť:

- „Polyfunkčný bytový dom“ - v centre obce - navrhovaná prestavba budovy COOP Jednota.

A.2.7 NÁVRH RIEŠENIA BÝVANIA, OBČIANSKEHO VYBAVENIA SO SOCIÁLNOU INFRAŠTRUKTÚROU, REKREÁCIE A VÝROBY

A.2.7.1 BÝVANIE

Rozvojové plochy bývania

Rodinné domy

Doplňa sa text na konci článku:

Na navrhovaných plochách rodinných domov v lokalite zmeny Z1/3b v blízkosti ľavého brehu Petkovského potoka je potrebné pri výstavbe rodinných domov zabezpečiť individuálnu protipovodňovú ochranu stavieb na Q100-ročnú veľkú vodu.

Doplňa sa nový odsek vložený za 1 odsek článku:

Polyfunkčné bytové domy

- „Polyfunkčný bytový dom“ /bývanie a občianska vybavenosť/ - V rámci komplexnej prestavby existujúcej budovy COOP Jednota umiestnenej v centre obce sa predpokladá vybudovanie nových bytov /cca 8 – 12 BJ/ pri využití strešnej nadstavby budovy na 2.NP /prípadne aj na 3.NP/ v súlade s pripravovaným zámerom.

A.2.7.2 OBČIANSKE VYBAVENIE

A.2.7.2.5 Obchody, stravovanie a ubytovacie zariadenia

Obchodné prevádzky

Prevádzky potravinového typu /aj s rozličným tovarom/:

Doplňa sa pokračovanie textu s 1 odrážkou:

- Potraviny a rozličný tovar /COOP Jednota/ (IČ-11) - ... V zmene Z1/4 sa navrhuje komplexná prestavba existujúcej budovy na „Polyfunkčný bytový dom“ /bývanie + občianska vybavenosť/.

A.2.7.5 VÝROBA

A.2.7.5.3 Vymiestňovanie škodlivých prevádzok výroby a stanovenie ochranných pásiem

Upravuje sa text s 1 odrážkou:

- PHO poľnohospodárskeho dvora živočíšnej výroby - ~~200~~ 90 m od objektov pre zvieratá;

A.2.8 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA

Rozvoj individuálnej bytovej výstavby - rodinné domy:

Doplňa sa text s 2 odrážkou vložený za text s 1 odrážkou:

- doplnenie rodinných domov v lokalite zmeny Z1/3a - v severovýchodnej časti obce.

Doplňa sa text na konci kapitoly:

- Navrhovaná zmena hranice zastavaného územia v lokalite zmeny Z1/3a je trasovaná po východnej hranici parcely CKN č.45/2, po východnej hranici par. č.44/6, po východnej hranici par. č.44/3 a po východnej a severnej hranici par. č.42/2.

A.2.9 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

Ruší sa text OP s 5 odrážkou:

~~-PHO cintorína po realizácii navrhovaného obecného vodovodu – 50 m od hranice pozemku cintorína;~~

Upravuje sa text OP so 6 odrážkou:

- PHO poľnohospodárskeho dvora živočíšnej výroby - ~~200~~ 90 m od objektov pre zvieratá;

Upravuje a doplňa sa text OP s 10 odrážkou:

- OP cesty I. triedy – v šírke 50 m od osi cesty na obidve strany cesty mimo zastavaného územia **obce vymedzeného platným územným plánom obce. V zmysle § 11 zákona č.135/1961 Z.z. „o pozemných komunikáciách“ pre jednotlivé druhy a kategórie diaľnic a ciest vyšších tried určí šírku**

ochranného pásma vykonávací predpis v rozsahu 50 až 100 m od osi vozovky nad a pod pozemnou komunikáciou;

Upravuje a dopĺňa sa text OP s 11 odrážkou:

- OP cesty III. triedy - v šírke 20 m od osi cesty na obidve strany cesty mimo zastavaného územia **obce** vymedzeného platným územným plánom obce. V zmysle § 11 zákona č.135/1961 Z.z. „o pozemných komunikáciách“ pre jednotlivé druhy a kategórie ciest nižších tried a miestne cesty určí šírku ochranného pásma vykonávací predpis v rozsahu 15 až 25 m od osi vozovky nad a pod pozemnou komunikáciou;

Ruší sa text OP s 15 odrážkou:

~~OP verejných sietí vodovodu a kanalizácie do 500 mm – 1,5 m od vonkajšieho obrysu potrubia na obidve strany;~~

... a nahrádza sa textom OP s 15 odrážkou a pododrážkami:

- **Ochranné pásma verejných vodovodov a verejných kanalizácií sa vymedzujú v zmysle § 19 zákona č.516/2021 Z.z. „o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách“, ktorým sa mení dopĺňa zákon č.442/2002 Z.z. a o zmene a doplnení niektorých zákonov:**

- **OP pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru DN 500 mm vrátane - je 1,8 m od osi potrubia na vodorovnej vzdialenosti.**
- **OP pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii s priemerom väčším ako DN 500 mm - je 3,0 m od osi potrubia na vodorovnej vzdialenosti.**

Dopĺňa sa text OP s odrážkou na konci kapitoly:

- **Ochranné pásma /OP/ okrskového prehľadového rádiolokátora riadeného okrsku TAR/SRE/KZ, ktoré určuje na území obce výškové obmedzenie stavieb a zariadení nestavebnej povahy v rozmedzí nadmorských výšok cca 566,7 – 606,6 m n.m. Bpv /obmedzujúca výška objektov na území obce stúpa v sklone 0,5° v smere od zariadenia, ktoré je umiestnené na Letisku Košice/.**

A.2.11 NÁVRH OCHRANY PRÍRODY, TVORBA KRAJINY, PRVKY ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY A EKOSTABILIZAČNÉ OPATRENIA

RADÓNOVÉ RIZIKO

Aktualizuje sa text poslednej vety podkapitoly:

...Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007–57/2024 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie žiarenia z prírodného žiarenia **obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.**

Dopĺňa sa nová podkapitola:

GEOTERMÁLNE PODMIENKY

V katastrálnom území obce eviduje Ministerstvo životného prostredia geotermálne útvary podzemných vôd v podobe puklinovo-krasových vôd karbonátov stredného a vrchného triasu tektonickej jednotky fatrika.

A.2.12 NÁVRH VEREJNÉHO DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA

A.2.12.1 DOPRAVA

A.2.12.1.1 Konceptia dopravy v sídle

Letecká doprava

Ruší sa text kapitoly:

— V k.ú. obce Vyšný Žipov nie sú vybudované zariadenia leteckej dopravy. Riešené k.ú. sa nachádza mimo ochranných pásiem letísk, heliportov a leteckých pozemných zariadení.

— V zmysle § 30 zákona č.143/1998 Z.z. o civilnom letectve /Letecký zákon/ a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, je potrebný súhlas Dopravného úradu SR /Divízia civilného letectva/ na stavby:

— stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom /§ 30 ods.1, písmeno a/;

— stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu /§ 30 ods.1, písmeno b/;

— zariadenia ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice /§ 30 ods.1 písmeno c/;

— zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje /§ 30 ods.1 písmeno d/.

... a nahrádza sa novým aktualizovaným textom:

Katastrálne územie obce sa nachádza v plošnom priemete ochranného pásma okrskového prehl'adového rádiolokátora riadeného okrsku TAR/SRE/KZ /určené rozhodnutím Leteckého úradu Slovenskej republiky zn. 313-477-OP/2001-2016 zo dňa 0.9.11.2001/, ktorým je na území obce určuje na území obce obmedzená výška stavieb a zariadení nestavebnej povahy /vrátane použitia stavebných a iných mechanizmov/ v rozmedzí nadmorských výšok cca 566,7 – 606,6 m n.m. Bpv., pričom obmedzujúca výška objektov na území obce stúpa v sklone 0,5° v smere od zariadenia, ktoré je umiestnené na Letisku Košice.

V zmysle Leteckého zákona je Dopravný úrad na území obce dotknutým orgánom v povoľ'ovacom procese stavieb letísk, osobitných letísk, heliportov, letiskových stavieb a stavieb pre letiskové pozemné zariadenia a ďalej uvedených stavieb a využitia územia, pre ktoré sa vyžaduje súhlas Dopravného úradu. Súhlas na o zhotovenie, umiestnenie alebo užívanie stavby, zariadenia nestavebnej povahy alebo vykonávanie činností alebo o využívanie územia, ktoré by svojimi vlastnosťami mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, sa vyžaduje ak:

- sa ich najvyšší bod nachádza vo výške 40 a viac m nad terénom;

- sú ich súčasťou veterné turbíny s rotujúcimi lopatkami alebo sú na nich umiestnené veterné turbíny s rotujúcimi lopatkami;

- môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá alebo silné svetelné zdroje, a nadzemné elektrické vedenia s napätím viac ako 1000 V vedúce ponad údolia alebo v blízkosti diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. triedy.

Cestná doprava

Cesty III. triedy:

Zásady riešenia ciest III. triedy:

Upravuje a dopĺňa sa text s 1 odrážkou:

— Mimo zastavaného územia rezervovať koridor pre výhl'adové šírkové usporiadanie ciest III. triedy v kategórii C 7,5/70 v zmysle STN 736101. Mimo zastavané územie obce je potrebné rešpektovať v zmysle STN 73 6102 /v platnosti od 01.04.2024/ výhl'adové šírkové usporiadanie ciest III. triedy v kategórii MZ 8,50 (8,0)/50.

Upravuje a dopĺňa sa text s 2 odrážkou:

~~—V zastavanom území rešpektovať výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy v kategórii MZ 8,5/50, 8,0/50, vo funkčnej triede B3 v zmysle STN 736110. V zastavanom území obce je potrebné rešpektovať v zmysle STN 73 6110 /v platnosti od 01.04.2024/ výhľadové šírkové usporiadanie ciest III. triedy v kategórii MZ3 8,50 (8,0)/50.~~

A.2.12.1.4 Ochranné a hlukové pásma dopravy

Ochranné pásma

Ruší sa celý text článku:

~~—Ochranné pásmo cesty I. triedy je 50 m od osi cesty na obidve strany cesty mimo zastavaného územia obce.~~

~~—Ochranné pásmo cesty III. triedy je 20 m od osi cesty na obidve strany cesty mimo zastavaného územia obce.~~

... a nahrádza sa textom:

Ochranné pásma dopravy sú uvedené v kapitole „A.2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území“ a v Záväznej časti ÚPN.

A.2.12.2 VODNÉ HOSPODÁRSTVO

A.2.12.2.6 Ochranné pásma verejných vodovodov a kanalizácií

Ruší sa text OP v 2 odseku článku:

~~Ochranné pásma verejných vodovodov musia byť zabezpečené v zmysle §19 zákona č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách. Pásma ochrany sú vymedzené vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia na obidve strany:~~

~~—1,5 m pri potrubí do priemeru 500 mm vrátane,~~

~~—2,5 m pri potrubí nad priemer 500 mm.~~

... a nahrádza sa textom:

Ochranné pásma verejných vodovodov a verejných kanalizácií sú uvedené v kapitole „A.2.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území“ a v Záväznej časti ÚPN.

Upravuje a dopĺňa sa text s požiadavkami na OP v 3 odseku článku:

Požiadavky vyplývajúce z ochranných pásiem verejných vodovodov a verejných kanalizácií:

- V pásme ochrany-**verejných vodovodov a verejných kanalizácií** je zakázané:

- vykonávať zemné práce, umiestňovať stavby, konštrukcie alebo iné podobné zariadenia, ~~alebo~~
- vykonávať činnosti, ktoré obmedzujú prístup k verejnému vodovodu alebo verejnej kanalizácii, **alebo také, ktoré by mohli obmedziť ich technický stav,**
- vysádzať trvalé porasty,
- umiestňovať skládky,
- vykonávať terénne úpravy.

- **Do priestoru nad vodovodné potrubie, ako aj v priestore ochranného pásma, nie je možné osadiť stavby s pevnými základmi /týka sa to aj osadenia stĺpov, stožiarov, základových dosiek, pätiiek, oplotenia, ktoré musia byť v ochrannom pásme vodovodu a v rozsahu manipulačného priestoru demontovateľné/.**

- **V prípade, keď sa na verejný vodovod uvažuje s napojením max. 5 rodinných domov /RD/, je potrebné riešiť napojenie nehnuteľností združenou vodovodnou prípojkou a hlavne v tom prípade, keď nie je možné potrubie verejného vodovodu zokruhovať.**

A.2.13 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

A.2.13.2 ZLOŽKY ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA

Zeleň

Zeleň kultových zariadení a cintoríny:

Ruší sa text na konci odseku článku:

~~Cintorín (IČ-26) - ... Ochranné pásmo cintorína je určené v rozsahu 50 m od hranice pozemku po obvode vymedzenej funkčnej plochy cintorína.~~

Ruší sa celá podkapitola, ktorá je aktualizovaná v kapitole A.2.11:

Radónové riziko

~~— Katastrálne územie obce Vyšný Žipov spadá do nízkeho až stredného radónového rizika. Stredné radónové riziko môže negatívne ovplyvniť ďalšie využitie predmetného územia.~~

~~— Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona Ministerstvo vymedzuje územia s výskytom stredného radónového rizika ako rizikové pre stavebné využitie. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie žiarenia z prírodného žiarenia~~

A.2.16 VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEHO A LESNÉHO PÔDNEHO FONDU NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY

Doplňa sa text na konci kapitoly:

Riešením navrhovaných ZaDč.1 ÚPN dôjde k celkovému záberu pôdy v katastrálnom území obce Vyšný Žipov v rozsahu 1,2928 ha. Z toho je plocha záberov ornej pôdy 0,1528 ha, plocha záberov záhrad a sádov 1,1400 ha. Plocha nepoľnohospodárskych pozemkov mimo vyňatia je 0 ha.

Z celkového záberu pôdy je v zastavanom území obce plocha záberu 1,1194 ha a mimo zastavaného územia je plocha záberu 0,1734 ha.

A.2.18 NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI

- ZMENY A DOPLNKY Č.1 PLATNEJ ZÁVÄZNEJ ČASTI ÚPN

A.2.18.1 ZÁSADY A REGULATÍVY PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA ÚZEMIA A FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA PRE FUNKČNÉ A PRIESTOROVO HOMOGÉNNE JEDNOTKY

ÚPN navrhuje rozvoj funkčných plôch obce v lokalitách:

Doplňa sa nový odsek vložený za 1 odsek článku:

Polyfunkčné plochy - bývanie v BD a občianska vybavenosť:

- „Polyfunkčný bytový dom“ - v centre obce - navrhovaná prestavba budovy COOP Jednota.

A.2.18.3 ZÁSADY A REGULATÍVY FUNKCIE BÝVANIA

Zásady a regulatívy pre rodinné domy:

Doplňa sa text na konci článku:

- Na navrhovaných plochách rodinných domov v lokalite zmeny Z1/3b v blízkosti ľavého brehu Petkovského potoka je potrebné pri výstavbe rodinných domov zabezpečiť individuálnu protipovodňovú ochranu stavieb na Q100-ročnú veľkú vodu.

Doplňa sa nový článok regulatívov na konci kapitoly:

Zásady a regulatívy pre polyfunkčné plochy - bývanie v BD a občianska vybavenosť:

- Na polyfunkčnej ploche bývania v BD a občianskej vybavenosti sa môžu umiestňovať funkcie bývania v bytových domoch /BD/ a funkcie občianskej vybavenosti bez obmedzenia rozsahu ich vzájomného funkčného využitia a bez obmedzenia vzájomného pomeru ich funkčných plôch - možné je monofunkčné využitie.
- Na polyfunkčnej ploche bývania v BD a občianskej vybavenosti sa musí umiestniť doplnková funkcia verejnej zelene v rozsahu min. 15% z celkovej polyfunkčnej plochy.
- Nepripustný je chov domácich hospodárskych zvierat a rastlinná poľnohospodárska produkcia.
- Nepripustné sú funkcie výroby a funkcie výrobných služieb.
- Každá polyfunkčná plocha bývania v BD a občianskej vybavenosti musí mať dopravný prístup z verejnej komunikácie.
- Na polyfunkčnej ploche bývania v BD a občianskej vybavenosti sa musia vybudovať parkovacie plochy pre autá /prípadne garážové státi/ úmerné kapacitám bývania a kapacitám prevádzok občianskej vybavenosti.
- Stavby na polyfunkčnej ploche bývania v BD a občianskej vybavenosti môžu mať maximálne 3 nadzemné podlažia vrátane podkrovia.
- Verejne prístupné stavby, prevádzky a funkcie umiestnené na polyfunkčnej ploche bývania v BD a občianskej vybavenosti musia byť riešené pre možný prístup osôb s obmedzenou schopnosťou pohybu.

A.2.18.9 ZÁSADY A REGULATÍVY FUNKCIE DOPRAVNÉHO A TECHNICKÉHO VYBAVENIA ÚZEMIA

Ruší sa text s 11 odrážkou a pododrážkami:

— V zmysle § 30 zákona č.143/1998 Z.z. o civilnom letectve /Letecký zákon/ a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, je potrebný súhlas Dopravného úradu SR /Divízia civilného letectva/ na stavby:

- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom /§ 30 ods.1, písmeno a/;
- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých
- vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu /§ 30 ods.1, písmeno b/;
- zariadenia ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných
- zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické
- zariadenia a vysielacie stanice /§ 30 ods.1 písmeno c/;
- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo
- Zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje /§ 30 ods.1
- písmeno d/.

... a nahrádza sa textom:

V zmysle Leteckého zákona je Dopravný úrad na území obce dotknutým orgánom v povoľovaní procese stavieb letísk, osobitných letísk, heliportov, letiskových stavieb a stavieb pre letiskové pozemné zariadenia a ďalej uvedených stavieb a využitia územia, pre ktoré sa vyžaduje súhlas Dopravného úradu. Súhlas na zhotovenie, umiestnenie alebo užívanie stavby, zariadenia nestavebnej povahy alebo vykonávanie činností alebo o využívanie územia, ktoré by svojimi vlastnosťami mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, sa vyžaduje ak:

- by svojou výškou, použitím stavebných mechanizmov, prevádzkou alebo charakterom mohli narušiť alebo narušia ochranné pásma okrskového prehľadového rádiolokátora riadeného okrsku

TAR/SRE/KZ alebo mohli narušiť funkciu leteckých palubných prístrojov /najmä zástavba väčšieho charakteru, rozsiahle objekty s kovovou konštrukciou, zariadenia priemyselných podnikov, stožiare, nadzemné vedenia elektrického prúdu, diaľnice, rýchlostné cesty a cesty I. triedy, energetické zariadenia alebo vysielacie stanice/.

- sa ich najvyšší bod nachádza vo výške 40 a viac m nad terénom;*
- sú ich súčasťou veterné turbíny s rotujúcimi lopatkami alebo sú na nich umiestnené veterné turbíny s rotujúcimi lopatkami;*
- môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá alebo silné svetelné zdroje, a nadzemné elektrické vedenia s napätím viac ako 1000 V vedúce ponad údolia alebo v blízkosti diaľnic, rýchlostných ciest a ciest I. triedy.*

Pričom umiestnenie takýchto objektov môže byť Dopravným úradom na základe individuálneho posúdenia povolené len za predpokladu, že objekt nebude mať negatívny vplyv na činnosť leteckého pozemného zariadenia a bezpečnosť leteckej prevádzky.

A.2.18.10 ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNO-HISTORICKÝCH HODNÔT, OCHRANY A VYUŽÍVANIA PRÍRODNÝCH ZDROJOV, OCHRANY KRAJINY A UDRŽIAVANIA EKOLOGICKEJ STABILITY

Radónové riziko

Aktualizuje sa text poslednej vety:

...Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 528/2007 57/2024 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o požiadavkách na obmedzenie žiarenia z prírodného žiarenia obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

A.2.18.12 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Rozvoj individuálnej bytovej výstavby - rodinné domy:

Doplňa sa text s 2 odrážkou vložený za text s 1 odrážkou:

- doplnenie rodinných domov v lokalite zmeny Z1/3a - v severovýchodnej časti obce.*

A.2.18.13 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ

Ruší sa text OP s 5 odrážkou:

~~PHO cintorína po realizácii navrhovaného obecného vodovodu – 50 m od hranice pozemku cintorína;~~

Upravuje sa text OP so 6 odrážkou:

- PHO poľnohospodárskeho dvora živočíšnej výroby - 200 90 m od objektov pre zvieratá;*

Upravuje a dopĺňa sa text OP s 10 odrážkou:

- OP cesty I. triedy – v šírke 50 m od osi cesty na oboch stranách cesty mimo zastavaného územia obce vymedzeného platným územným plánom obce. V zmysle § 11 zákona č.135/1961 Z.z. „o pozemných komunikáciách“ pre jednotlivé druhy a kategórie diaľnic a ciest vyšších tried určí šírku ochranného pásma vykonávací predpis v rozsahu 50 až 100 m od osi vozovky nad a pod pozemnou komunikáciou;

Upravuje a dopĺňa sa text OP s 11 odrážkou:

- OP cesty III. triedy - v šírke 20 m od osi cesty na obidve strany cesty mimo zastavaného územia **obce** vymedzeného platným územným plánom obce. V zmysle § 11 zákona č.135/1961 Z.z. „o pozemných komunikáciách“ pre jednotlivé druhy a kategórie ciest nižších tried a miestne cesty určí šírku ochranného pásma vykonávací predpis v rozsahu 15 až 25 m od osi vozovky nad a pod pozemnou komunikáciou;

Ruší sa text OP s 15 odrážkou:

~~- OP verejných sietí vodovodu a kanalizácie do 500 mm - 1,5 m od vonkajšieho obrysu potrubia na obidve strany;~~

... a nahrádza sa textom OP s 15 odrážkou a pododrážkami:

- Ochranné pásma verejných vodovodov a verejných kanalizácií sa vymedzujú v zmysle § 19 zákona č.516/2021 Z.z. „o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách“, ktorým sa mení dopĺňa zákon č.442/2002 Z.z. a o zmene a doplnení niektorých zákonov:

- OP pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru DN 500 mm vrátane - je 1,8 m od osi potrubia na vodorovnej vzdialenosti.
- OP pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii s priemerom väčším ako DN 500 mm - je 3,0 m od osi potrubia na vodorovnej vzdialenosti.

Dopĺňa sa text OP s odrážkou na konci kapitoly:

- Ochranné pásmo /OP/ okrskového prehľadového rádiolokátora riadeného okrsku TAR/SRE/KZ, ktoré určuje na území obce výškové obmedzenie stavieb a zariadení nestavebnej povahy v rozmedzí nadmorských výšok cca 566,7 - 606,6 m n.m. Bpv /obmedzujúca výška objektov na území obce stúpa v sklone 0,5° v smere od zariadenia, ktoré je umiestnené na Letisku Košice/.

A.2.18.17 SCHÉMA ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ RIEŠENIA A VEREJNOPROSPEŠNÝCH STAVIEB

Schéma záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb je nasledujúcou prílohou.